

Lag

om ändring av lagen om småbarnspedagogik

I enlighet med riksdagens beslut

ändras i lagen om småbarnspedagogik (540/2018) rubriken för 42 § och 42 § 4 mom., 43 a § 1 mom. 3 punkten, 43 a § 2 och 3 mom., 44 §, rubriken för 44 a §, det inledande stycket i 44 a § 1 mom., 44 a § 2—4 mom., 44 b och 44 c §, rubriken för 44 d §, det inledande stycket i 44 d § 1 mom., 44 d § 2—4 mom., 45 § 2 och 3 mom., rubriken för 46 §, 46 § 1 mom., det inledande stycket i 46 § 2 mom., 46 § 2 mom. 1 och 4 punkten och 46 § 3 mom., 47 § 3 mom., 49 §, 51 § 2 mom., 58 § 1 mom., rubriken för 59 § och 59 § 1 och 4 mom. samt rubriken för 63 § och 63 § 1 mom.,

av dem rubriken för 42 § och rubriken för 46 § och 46 § 3 mom. sådana de lyder i lag 189/2024, 42 § 4 mom., 45 § 2 mom., 46 § 1 mom. och 51 § 2 mom. sådana de lyder i lag 626/2025, 43 a § 1 mom. 3 punkten, 43 a § 2 och 3 mom., rubriken för 44 a §, det inledande stycket i 44 a § 1 mom., 44 a § 2—4 mom., 44 b och 44 c §, rubriken för 44 d §, det inledande stycket i 44 d § 1 mom., 44 d § 2—4 mom., 45 § 3 mom., 46 § 2 mom. 1 och 4 punkten, 49 §, 58 § 1 mom., rubriken för 59 §, 59 § 1 och 4 mom. samt rubriken för 63 § och 63 § 1 mom. sådana de lyder i lag 326/2022 samt 44 § sådan den lyder i lagarna 326/2022 och 626/2025 och 47 § 3 mom. sådant det lyder i lag 742/2023 och

fogas till 44 d §, sådan den lyder i lag 326/2022, ett nytt 5 mom. och till 45 §, sådan den lyder delvis ändrad i lagarna 326/2022 och 626/2025, ett nytt 4 mom. som följer:

42 §

Rätt att få uppgifter

Tillstånds- och tillsynsverket har på begäran, trots sekretessbestämmelserna och avgiftsfritt, rätt att av andra myndigheter och av andra som sköter offentliga uppdrag få sådana uppgifter om fullgörandet av registrerings-, anmälnings- och betalningsskyldigheter i anslutning till skatter, lagstadgade pensions-, olycksfalls- och arbetslöshetsförsäkringsavgifter eller avgifter som tas ut av Tullen och om den sökandes verksamhet, ekonomi och kopplingar som är nödvändiga för behandlingen av ansökningar som gäller bedrivande av privat daghemsverksamhet eller för utredning och tillsyn i fråga om uppfyllandet av de allmänna villkoren enligt 43 a §.

43 a §

Allmänna villkor för bedrivande av privat småbarnspedagogik

En serviceproducent ska under hela sin verksamhet uppfylla följande allmänna villkor:

3) serviceproducenten får inte ha skatteskulder eller andra offentliga skulder som är föremål för utsökning eller skulder som har återsänts från utsökningen med ett medellöshetsintyg, och inte heller ha andra sådana försummade skyldigheter avseende skatter eller lagstadgade pensionsförsäkrings-, olycksfallsförsäkrings- eller arbetslöshetsförsäkringsavgifter eller

avgifter som tas ut av Tullen, eller andra skulder som med avseende på serviceproducentens betalningsförmåga inte är obetydliga, vilka äventyrar serviceproducentens tillförlitlighet.

Om det sker förändringar i de omständigheter som avses i 1 mom. 1 eller 3 punkten, ska serviceproducenten utan dröjsmål göra en skriftlig anmälan om dem. I fråga om daghemsverksamhet ska anmälan göras till registreringsmyndigheten och i fråga om familjedagvård ska anmälan göras till det kollegiala kommunala organet i den kommun där tjänsterna tillhandahålls.

Vad som i 43 § och i 1 mom. föreskrivs om serviceproducenten, gäller även den som på grundval av äganderätt, avtal eller andra arrangemang utövar bestämmande inflytande för serviceproducentens räkning. Om privat småbarnspedagogik bedrivs av en juridisk person och dennes på äganderätt, avtal eller andra arrangemang grundade beslutanderätt överförs på någon annan, ska verksamhetsutövaren inom två veckor från det att beslutanderätten överfördes underrätta registreringsmyndigheten om saken.

44 §

Rätt att bedriva privat daghemsverksamhet

Privat daghemsverksamhet får bedrivas endast av en sådan serviceproducent för vilken uppgifter om serviceproducenten och uppgifter om serviceproducentens verksamhetsställen har förts in i det i 46 § avsedda register över serviceproducenter som förs av Tillstånds- och tillsynsverket.

Med avvikelse från 1 mom. får en ny serviceproducent inleda sin verksamhet när serviceproducenten har ansetts uppfylla de allmänna villkor som avses i 43 a §, dess verksamhetsställe har inspekterats i enlighet med 44 b § och kommunen har lämnat en inspektionsberättelse över den genomförda inspektionen, och inga brister har upptäckts vid inspektionen.

44 a §

Uppgifter som ska lämnas för registreringen

Serviceproducenten ska lämna de uppgifter som behövs för registreringen till registreringsmyndigheten via den elektroniska tjänsten. Av en registreringsansökan som gäller bedrivande av daghemsverksamhet ska framgå

Det kollegiala kommunala organet eller en av organet förordnad tjänsteinnehavare ska ge serviceproducenten handledning och rådgivning för att göra en ansökan.

Serviceproducenten ska ansöka om ändring av registreringen om det sker väsentliga förändringar i de omständigheter som avses i 1 mom. 1—4 punkten. Av en ansökan som gäller ändring av registreringen ska framgå de uppgifter som föreskrivs i 1 mom. till den del de behövs för att avgöra ändringsansökan. Ändringen får inte genomföras förrän den har registrerats. Om ändringen gäller inrättande av ett nytt verksamhetsställe får verksamheten inledas när verksamhetsstället har inspekterats i enlighet med 44 b § och kommunen har lämnat en inspektionsberättelse över den genomförda inspektionen, och inga brister har upptäckts vid inspektionen.

Närmare bestämmelser om hur ansökan ska göras, innehållet i ansökan och de handlingar som ska fogas till ansökan får utfärdas genom förordning av undervisnings- och kulturministeriet.

44 b §

Inspektion av daghemmets verksamhetsställe

Registreringsmyndigheten ska när den har fått en ansökan om registrering och i fråga om nya serviceproducenter när den har kontrollerat de allmänna villkor som avses i 43 a § begära att det kollegiala kommunala organet inspekterar verksamhetsstället för småbarnspedagogiken för att säkerställa att verksamhetsmiljön lämpar sig för det planerade anordnandet av småbarnspedagogik och uppfyller i lag föreskrivna krav. För utförandet av inspektionen ska organet få en kopia av serviceproducentens ansökan av registreringsmyndigheten. Organet ska utföra inspektionen av verksamhetsstället omedelbart efter att ha fått begäran.

I samband med inspektionen ska den som gjort ansökan för organet visa upp en plan för egenkontroll enligt 48 § samt ett i 4 § 2 mom. i lagen om kontroll av brottslig bakgrund hos personer som arbetar med barn (504/2002) avsett straffregisterutdrag i fråga om dem som arbetar med barnen och inte hör till personalen i arbetsavtalsförhållande.

I samband med inspektionen ska kommunens kollegiala organ vid behov begära utlåtande av räddnings-, byggnadstillsyns- och hälsoskyddsmyndigheterna. När organet fått utlåtandena ska det utan dröjsmål sammanställa en inspektionsberättelse till registreringsmyndigheten över inspektionen och de utlåtanden som organet har fått av andra myndigheter. Organet ska i inspektionsberättelsen anteckna uppgift om att en plan för egenkontroll och ett straffregisterutdrag visats upp. Kommunens kollegiala organ ska foga de myndighetsutlåtanden det erhållit till sin inspektionsberättelse. När inspektionsberättelsen är klar ska kommunens kollegiala organ utan dröjsmål delge serviceproducenten inspektionsberättelsen. Vid inspektioner iaktas i övrigt det som föreskrivs i 39 § i förvaltningslagen (434/2003).

44 c §

Avslutande av verksamheten

Serviceproducenten ska utan dröjsmål göra en skriftlig anmälan till registreringsmyndigheten om verksamhetens upphörande.

Registreringsmyndigheten ska sända anmälan om verksamhetens upphörande för kännedom till det kollegiala kommunala organet eller till en av organet förordnad tjänsteinnehavare i den kommun där verksamhetsstället finns.

44 d §

Återkallande av registrering

Registreringsmyndigheten ska efter att ha hört serviceproducenten återkalla serviceproducentens eller dess verksamhetsställes registrering, om

Registreringsmyndigheten ska före återkallandet av registreringen ge serviceproducenten tillfälle att inom en skälig tid som registreringsmyndigheten fastställt avhjälpa de brister som avses i 1 mom.

Serviceproducentens registrering ska återkallas också om serviceproducenten gör en skriftlig anmälan om verksamhetens upphörande till registreringsmyndigheten. Registreringsmyndigheten kan dessutom återkalla serviceproducentens registrering, om daghemsverksamhet inte har bedrivits på två år och serviceproducenten inte har gjort en anmälan om verksamhetens upphörande.

Beslut om återkallande av registrering fattas av registreringsmyndigheten. Registreringsmyndigheten ska sända beslutet om återkallande av registreringen för kännedom till det kollegiala kommunala organet eller till en av organet förordnad tjänsteinnehavare i den kommun där verksamhetsstället finns.

Personuppgifter som gäller serviceproducenten ska avföras ur registret inom ett år från utgången av det kalenderår då serviceproducenten anmäler att verksamheten upphör eller inom ett år från utgången av det kalenderår då daghemsverksamhetens registrering återkallas i situationer som avses i 1—3 mom.

45 §

Utseende av daghemsföreståndare och ansvarig person för familjedagvård

En privat serviceproducent ska utan dröjsmål lämna in en skriftlig anmälan om byte av daghemsföreståndare eller ändring av daghemsföreståndarens kontaktuppgifter till registreringsmyndigheten. Registreringsmyndigheten delger kommunens kollegiala organ ändringen. En privat serviceproducent ska utan dröjsmål till det kollegiala kommunala organ som mottagit en anmälan enligt 44 e § lämna in en skriftlig anmälan om byte av ansvarig person för familjedagvård eller ändring av den ansvariga personens kontaktuppgifter.

Anmälan ska innehålla daghemsföreståndarens eller den för familjedagvården ansvariga personens namn, personbeteckning, kontaktuppgifter, utbildning, arbetserfarenhet samt uppgift på verksamhetsstället.

Registreringsmyndigheten fattar beslut om ändring av uppgifterna om daghemsföreståndaren.

46 §

Införande av uppgifter i registret

Tillstånds- och tillsynsverket för ett register över serviceproducenter (Soteri) för registrering, tillsyn och statistikföring som gäller privat daghemsverksamhet. Registreringsmyndigheten ska registrera serviceproducenten och serviceproducentens verksamhetsställen, om de uppfyller villkoren i denna lag. Registreringsmyndigheten fattar beslut om registrering av daghemsverksamhet, ändring av registreringen eller avslag på dessa.

I registret över serviceproducenter införs

1) de uppgifter som avses i 44 a § 1 mom., 44 c §, 44 d § och 45 § 2 mom.,

4) övriga uppgifter än de som avses i 1—3 punkten som behövs för registrering och statistikföring och som inte innehåller sådana uppgifter som avses i artikel 9 i Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2016/679 om skydd för fysiska personer med avseende på behandling av personuppgifter och om det fria flödet av sådana uppgifter och om upphävande av direktiv 95/46/EG (allmän dataskyddsförordning).

En serviceproducent ska hålla de i 44 a § 1 mom. 1, 2 och 5 punkten avsedda kontaktuppgifter som införs i registret uppdaterade och meddela om förändringar i dem via den elektroniska tjänsten. Registreringsmyndigheten svarar för de uppgifter som den fört in i registret och för att utlämnandet av dem är förenligt med lag. Tillsynsmyndigheten får använda registeruppgifterna i den omfattning dess uppdrag kräver det.

47 §

Offentliggörande och utlämnande av registeruppgifter

Uppgifter om serviceproducenter som upphört med sin i denna lag avsedda verksamhet får publiceras och lämnas ut i en offentlig informationstjänst i högst tolv månader efter det att

registreringsmyndigheten har tagit emot anmälan om att verksamheten upphör eller efter det att registreringsmyndigheten har återkallat serviceproducentens registrering.

49 §

Förseelse som gäller småbarnspedagogisk verksamhet

Den som ordnar eller tillhandahåller privat småbarnspedagogik och som uppsåtligen

- 1) försummar att ansöka om registrering enligt 44 § eller göra en anmälan enligt 44 e §,
- 2) ordnar eller tillhandahåller småbarnspedagogik trots avslag på registreringsansökan eller trots att registreringen har återkallats med stöd av 44 d §, eller
- 3) ordnar eller tillhandahåller småbarnspedagogik eller förskoleundervisning i strid med ett sådant föreläggande eller förbud som avses i 58 §,

ska, om inte strängare straff för gärningen föreskrivs någon annanstans i lag, för *förseelse som gäller småbarnspedagogisk verksamhet* dömas till böter.

Innan åtal väcks ska åklagaren ge det kollegiala kommunala organet tillfälle att yttra sig.

51 §

Statligt styrsystem

Den regionala planeringen, styrningen och övervakningen av småbarnspedagogiken samt registreringsmyndighetens uppgifter hör till Tillstånds- och tillsynsverket.

58 §

Föreläggande

Om det upptäcks brister eller andra missförhållanden som äventyrar klientsäkerheten när småbarnspedagogik ordnas eller tillhandahålls eller om verksamheten i övrigt strider mot denna lag, får tillsynsmyndigheten meddela ett föreläggande om att bristerna eller missförhållandena ska avhjälpas. När föreläggandet meddelas ska det utsättas en tid inom vilken behövliga åtgärder ska vidtas. Om klientsäkerheten så kräver, får det bestämmas att verksamheten omedelbart ska avbrytas eller användningen av ett verksamhetsställe eller en del av det eller av en anordning omedelbart förbjudas. Om serviceproducenten inte har fullgjort sin anmälningsskyldighet, har låtit bli att ansöka om registrering, har inlett verksamheten före den inspektion som avses i 44 b §, registreringsansökan har avslagits eller registreringen har återkallats och serviceproducenten trots det bedriver privat daghemsverksamhet ska det bestämmas att verksamhetsstället ska stängas omedelbart.

59 §

Myndighetsamarbete

Tillsynsmyndigheterna och registreringsmyndigheten ska samarbeta när de fullgör de uppgifter som anges i denna lag.

Om en tillsynsmyndighet som avses i 52 § får kännedom om att det i en serviceproducents verksamhet finns sådana brister som avses i 44 d § och som utgör grund för återkallande av registreringen, ska tillsynsmyndigheten underrätta registreringsmyndigheten om detta. Innan registreringsmyndigheten fattar beslut om återkallande av registreringen kan den begära utlåtande av tillsynsmyndigheten.

63 §

Sökande av ändring i registrerings- och tillsynsmyndigheternas beslut

Vid sökande av ändring i ett beslut av registreringsmyndigheten eller av en tillsynsmyndighet tillämpas lagen om rättegång i förvaltningsärenden (808/2019).

Denna lag träder i kraft den 1 januari 2026.

Privata serviceproducenter som är införda i registret över serviceproducenter vid ikraftträdandet av denna lag får fortsätta sin verksamhet efter ikraftträdandet. Registreringsmyndigheten ska inom tre år från ikraftträdandet av denna lag på tjänstens vägnar och utan avgift ändra tillstånd som beviljats och registreringar som gjorts för serviceproducenter till registreringar enligt denna lag.

Helsingfors den 24 oktober 2025

Republikens President

Alexander Stubb

Undervisningsminister Anders Adlercreutz